

A III. IFJÚSÁGI KOMPLEX ROVARÁSZ ESEMÉNY EREDMÉNYEI: ADATOK BAKONYSZENTLÁSZLÓ TÉRSÉGÉNEK LEPKEFAUNÁJÁHOZ (LEPIDOPTERA)

BALOGH BOTOND^{1,2,3} & HORVÁTH ÁRON³

¹Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ – Magyar Természettudományi
Múzeum, Állattár, 1088 Budapest, Baross utca 13.

²Eötvös Loránd Tudományegyetem, Biológia Intézet, 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány
1/A., E-mail: baloghboti005@gmail.com

³ArtEnto Alapítvány – Fiatal Entomológusok Klubja Kutatócsoport,
1088 Budapest, Bródy Sándor u. 32.

BALOGH, B. & HORVÁTH, Á.: *Results of the III. Youth Complex Entomological Event: Lepidoptera
(Hungary, Bakony).*

Abstract: During the 3rd Youth Complex Entomological Event, which lasted from 02.08.2024 to 09.08.2024, 375 species of Lepidoptera were found near Bakonyszentlászló. Several observation methods were used to record the fauna of the Cuha valley and nearby, including daytime search and using a wide variety of light sources during the night. These methods led to the finding of the species listed below, some of the alien and declining species are annotated, including *Ponometia candefacta* (Hübner, 1831) which is reported for the first time from the Bakony Mountains. The authors seek to enrich the knowledge of the lepidopteran fauna of the Bakonyalja and to provide an up-to-date report on the butterfly and moth species which can be found in early August in the region.

Keywords: Cuha valley, Fenyőfő, Bakony, faunistics, protected species, alien species, new data

Bevezetés

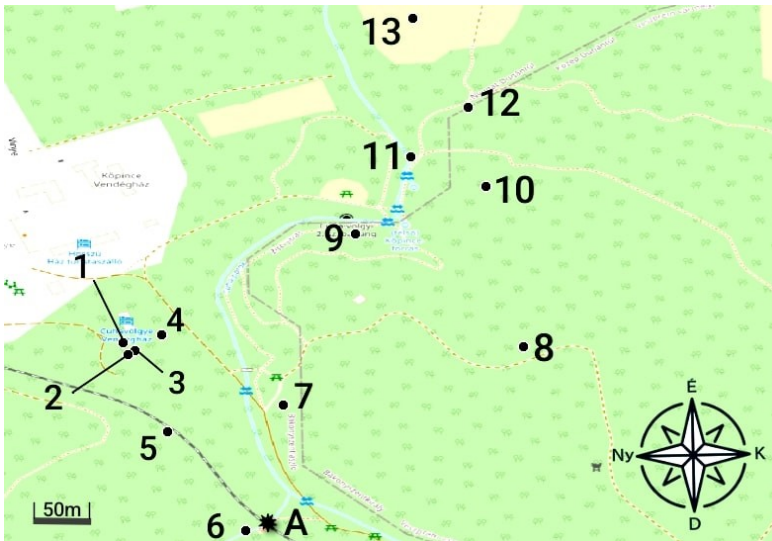
A bakonyi lepkészet gazdag múltra emlékezhet vissza számos kutató fáradhatatlan munkája és kintartása következtében, akik kutatásaikkal nagyban segítették a hazai lepkészet előremenetelét. Az 1962-ben létrehozott „A Bakony természeti képe” programnak köszönhetően indult öt évvel később a térség alapos lepkészeti vizsgálata (RÉZBÁNYAI 1979), melyben a főszerepet Dr. Rézbányai László és Dietzel Gyula vállalták. RÉZBÁNYAI (1973, 1979) nevéhez számos, elsősorban az Észak-Bakony térségéhez köthető adat társul, míg DIETZEL (1973, 1979,

1997) leginkább a Bakony déli részét kutatta és főként nappali lepkékkel foglalkozott (BÁLINT & KATONA 2017). Gyűjteményét jelenleg a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ MTM Bakonyi Természettudományi Múzeuma őrzi (BÁLINT et al. 2022). A Bakony molylepke-faunájának feltárásához és megismertetéséhez pedig a napjainkig tevékenykedő Szabóky Csaba járult hozzá a legjelentősebben (SZABÓKY 1982, 2011). Rajtuk kívül még más neves lepkészek is kutatták a Bakony lepkevilágát (ÁBRAHÁM 1998, RONKAY 1980). A legtöbb, e térséget érintő lepkészeti kutatás nagyrészt a Bakonyszentlászlóhoz tartozó Vinyén, a Cuha-völgy nappal aktív lepkéinek a természetvédelmi célból való felmérését célozta (TÓTH et al. 2021).

Ezen kutatásokat követte a 2024.08.02.– 09. között megrendezett III. Ifjúsági Komplex Rovarász Esemény, melynek során jelentős mennyiségű faunisztikai adatot sikerült gyűjteni a Bakonyaljáról, elsősorban a Cuha-völgyből és környékéről (SCHLITT 2025, VARGA 2025, SZÉKELY et al. 2025), s mely adatok lepkékre vonatkozó részét a szerzők ebben a cikkben publikálják.

Anyag és módszer

Az esemény ideje alatt előforduló lepkefajok megfigyeléséhez többféle módszert alkalmaztunk. A nappali felméréseket kiterjedt területen végeztük a Cuha-völgytől Fenyőfőn át egészen Bakonyszentlászló sűrűbben lakott részeiig. Ezzel ellentétben az éjszakai módszereket csupán a Cuha-völgy vinyei szakaszán alkalmaztuk az egyszerűbb bejárhatóság érdekében (1. ábra).

1. ábra: A III. Ifjúsági Komplex Rovarász Esemény ideje során az éjszakai lepkék megfigyelési helyeinek térképe a Cuha-völgyben, Vinye határában

Az 1. ábrán jelzett fényforrásokat számozott pontok jelölik. Ezek jellemzése a következő (a napok az üzemelés estére utalnak): 1. fehér házfalat világító 20w UV-A izzó (08.03–08.), 2. lepedő 125w HQL izzóval (08.02–08.), 3. fehér házfalat világító 160w HGLI/HMLI izzó (08.02–08.), 4. fehér színű gyűjtőlepedő 80w HQL és 20w UV-A izzóval (08.02–08.), 5. vödör csapda UV LED szalaggal (08.02–07.), 6. vödör csapda 8w UV-A fénycsővel (08.04–05.), 7. vödör csapda UV LED szalaggal (08.02.), 8. fehér színű gyűjtőlepedő 125w HQL és 20w UV-A izzóval (08.06. még 2:00 előtt kikapcsolva), 9. fehér színű gyűjtőlepedő 125w HQL és 20w UV-A izzóval (08.03. még 2:00 előtt kikapcsolva), 10. vödör csapda 8w UV-A fénycsővel (08.06–07.), 11. vödör csapda UV LED szalaggal (08.03–07.), 12. fehér színű gyűjtőlepedő 125w HQL és 20w UV-A izzóval (08.07. még 2:00 előtt kikapcsolva), 13. fehér színű gyűjtőlepedő 125w HQL és 20w UV-A izzóval (08.05. még 2:00 előtt kikapcsolva). Az „A” betűvel és csillaggal egy vasút alatti átjárót jeleztünk, melynek falán több éjszakai lepkefaj is volt, amelyek csak onnan kerültek elő. Használtunk továbbá 10 darab csalétket, melyek különböző szövetekből készült szalagok voltak, amiket dúsán cukrozott gyümölcsépbe áztattunk, majd az egyes fényforrások között az ösvényekre belógó ágakra akasztottunk. Ezeket nem jelöltük a térképen. A lepedők és megvilágított falak ellenőrzése a napok jelentős részében sötétedéstől hajnali kettő óráig folyamatosan, majd napfelkelte előtt még egy utolsó körben történt. A csapdákat csak a hajnali órákban, egyszer ellenőriztük, hiszen ezekből az állatok sokkal kisebb eséllyel távoztak, mint a többi módszer esetében.

Az éjszakai fényforrások – közelségük ellenére – gyakran jelentősen különböző élőhelytípusokban kerültek elhelyezésre. Az 1. ábrán látható számokhoz tartozó élőhelyek az alábbiak (minden élőhelyhez egy koordináta is tartozik): (1,2,3,4:) 47.3594°N, 17.8236°E; völgy magasabb részén elhelyezkedő, részben nyitott tölgyes és bükkös néhány egyéb fával. (5:) 47.3586°N, 17.8235°E; a vasút mellett elhelyezkedő gyertyános-tölgyes széli, foltokban saspáfrányos (*Pteridium aquilinum* (L.) Kuhn. (Dennstaedtiaceae)) élőhely. (6:) 47.3571°N, 17.8246°E; zárt, bükkös völgyoldal. (7:) 47.3593°N, 17.8250°E; az előzőhöz hasonló völgyterület. (8:) 47.3593°N, 17.8278°E; magasabban egy kisebb homokos gyepterület, melyet fasszárú növénytársulások vesznek körül. (9:) 47.360°N, 17.8261°E; sziklás falú, meredek, bükkös patak völgy. (10:) 47.3608°N, 17.8278°E; a Cuha közelében egy kis kiemelkedés sűrű cserjeszinttel. (11:) 47.3614°N, 17.8263°E; vegyes, bokros társulás a patak közvetlen közelében. (12:) 47.3620°N, 17.8271°E; sűrű aljnövényzetű, egy rétet és egy lágyszárúban gazdag irtást összekötő nyitott bükkös. (13:) 47.3628°N, 17.826°E; Zsidó-rét, frissen kaszált nagyobb gyepterület a Cuha mentén.

Az esemény során tudományos célból begyűjtött példányok a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ – Magyar Természettudományi Múzeum Állattárában kerültek elhelyezésre. Az élő állatokról készült képek az izeltlabuak.hu internetes felületen tekinthetők meg.

Eredmények és értékelés

A nappali terepi bejárások az adatok egy kisebb hányadához járultak csak hozzá, míg az éjszakai megfigyelések sokkal nagyobb egyed- és fajszámot eredményeztek. Ennek oka nem csak a nagyobb éjszakai diverzitás, hanem a sok különböző fényforrás használata és a több éjszakai kutatásra fordított idő (a gyakori ellenőrzéseket is beleértve). Az éjszakai megfigyelési módszerek különbözőképp teljesítettek, egyszám és fajszám tekintetében hozamuk a következőképpen alakult csökkenő sorrendben: gyűjtőlepedők, csapdák, fali fényforrások, valamint csalétek. Utóbbiak sajnos nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket, mivel a rájuk érke-

zó lepkeanyag elenyésző mennyiségűnek bizonyult. A legkiemelkedőbb este az augusztus 7-i volt, amikor az éjszaka észlelt fajok száma az összes módszert figyelembe véve meghaladta a 180-at, ez az év bármelyik szakaszában rendkívüli eredménynek számít.

A fajlistában a következő jelzéseket alkalmaztuk: Éjjeli észlelés esetén, ha az adott faj csupán egy-két helyen került elő, az állatok nevei mögött az 1. ábrán is látható számok szerepelnek (1–13). Néhány esetben nem egyértelmű a pontos hely, ekkor (/) jelet alkalmaztunk a kettő szám között. Amennyiben egy faj több különböző helyen is érkezett fényre, azok (T), valamint az ezen kategóriák egyikébe sem eső fajok (E) betűvel vannak jelölve (pl. természetes körülmények közötti megfigyelés). Mivel minden családekre érkező lepkefaj megfigyelhető volt valamelyik fényforráson is, e módszer a fajlistában nem kap külön jelölést. A nappali észlelések jelzései az alábbiak: Cuha-völgy és környéke (C), ezen belül a vasút alatti átjáró (A), Bakonyszentlászló település közvetlen környéke (B), Fenyőfő és környéke pedig (F) betűvel van jelezve. Ezeken felül a védett fajokat (V), valamint a hernyó formájában észlelteket (H) betű jelzi. A legtöbb molylepkénél nem alkalmaztunk jelöléseket, ezek fényre érkeztek a Cuha-völgyben az 1. ábrán jelzett fényforrások valamelyikére. Némelyik állatot nem sikerült pontosan azonosítani, ezeket többségében csak génusz névvel illettük, ha kettő közül nem volt egyértelmű az észlelt faj, abban az esetben a két lehetséges nevet „/” jellel választottuk el. Ennek az oka, hogy a gyűjtött példányok feldolgozása továbbra is folyamatban van. A neveztan és sorrend RONKAY et al. (2024) és SZABÓKY (2019) munkáit követi.

Lasiocampidae

Odonestis pruni (Linnaeus, 1758) (T)

Lasiocampa trifolii (Denis & Schiffmüller, 1775) (T)

Dendrolimus pini (Linnaeus, 1758) (T)

Gastropacha populifolia (Esper, 1783) (13)

Sphingidae

Agrius convolvuli (Linnaeus, 1758) (E)

Hyloicus pinastris (Linnaeus, 1758) (T)

Laothoe populi (Linnaeus, 1758) (T)

Mimas tiliae (Linnaeus, 1758) (T)

Macroglossum stellatarum (Linnaeus, 1758) (C)

Deilephila elpenor (Linnaeus, 1758) (T)

Deilephila porcellus (Linnaeus, 1758) (T)

Hyles euphorbiae (Linnaeus, 1758) (F) (H)

Saturniidae

Antheraea yamamai Guérin-Méneville, 1861 (2) (12)

Drepanidae

Drepana curvatula (Borkhausen, 1790) (12)

Drepana falcataria (Linnaeus, 1758) (T)

Sabra harpagula (Esper, 1786) (T)

Watsonalla binaria (Hufnagel, 1766) (T)

Watsonalla cultraria (Fabricius, 1775) (T)

Thyatiridae

Thyatira batis (Linnaeus, 1758) (T)

Ochropacha duplaris (Linnaeus, 1761) (T)

Habrosyne pyritoides (Hufnagel, 1766) (T)

Geometridae

Chlorissa viridata (Linnaeus, 1758) (T)

Idaea serpentata (Hufnagel, 1767) (T)

Idaea muricata (Hufnagel, 1767) (T)

Idaea seriata (Schrank, 1802) (T)

Idaea dimidiata (Hufnagel, 1767) (T)

Idaea biselata (Hufnagel, 1767) (T)

Idaea aversata (Linnaeus, 1758) (T)

Idaea degeneraria (Hübner, 1799) (T)

Idaea straminata (Borkhausen, 1794) (T)

Scopula immorata (Linnaeus, 1758) (T)

Scopula nigropunctata (Hufnagel, 1767) (T)

Scopula virgulata (Denis & Schiffmüller, 1775) (T)

Scopula rubiginata (Hufnagel, 1767) (T)

Scopula immutata (Linnaeus, 1758) (T)

Rhodostrophia vibicaria (Clerck, 1759) (T)

Timandra comae Schmidt, 1931 (T)
Cyclophora pendularia (Clerck, 1759) (2)
Cyclophora annularia (Fabricius, 1775) (T)
Cyclophora ruficiliaria (Herrich-Schäffer, 1855) (T)
Cyclophora porata (Linnaeus, 1767) (T)
Cyclophora punctaria (Linnaeus, 1758) (T)
Cyclophora linearia (Hübner, 1799) (T)
Lythria purpuraria (Linnaeus, 1758) (B)
Lythria cruentaria (Hufnagel, 1767) (F)
Scotopteryx chenopodiata (Linnaeus, 1758) (11)
Xanthorhoe spadicearia (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Xanthorhoe ferrugata (Clerck, 1759) (T)
Xanthorhoe quadrifasiata (Clerck, 1759) (T)
Catarhoe rubidata (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Catarhoe cuculata (Hufnagel, 1767) (T)
Epirrhoe alternata (Müller, 1764) (T)
Euphyia unangulata (Haworth, 1809) (T)
Campptogramma bilineata (Linnaeus, 1758) (T) (C)
Mesoleuca albicillata (Linnaeus, 1758) (T)
Pelurga comitata (Linnaeus, 1758) (T)
Cosmorhoe ocellata (Linnaeus, 1758) (T)
Ecliptopera silaceata (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Ecliptopera capitata (Herrich-Schäffer, 1839) (12)
Colostygia pectinataria (Knoch, 1781) (T)
Horisme vitalbata (Denis & Schiffermüller, 1775) (12)
Horisme tersata (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Horisme radicularia (de la Harpe, 1855) (T)
Melanthia procellata (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Anticollix sparsata (Treitschke, 1828) (1)
Triphosa dubitata (Linnaeus, 1758) (A)
Perizoma alchemillata (Linnaeus, 1758) (T)
Gymnoscelis rufifasciata (Haworth, 1809) (T)
Chloroclystis v-ata (Haworth, 1809) (T)
Eupithecia selinata Herrich-Schäffer, 1861 (T)
Eupithecia trisignaria Herrich-Schäffer, 1848 (2/4)
Eupithecia absinthiata (Clerck, 1759) (T)
Eupithecia assimilata Doubleday, 1856 (2/4)
Eupithecia icterata (de Villers, 1789) (T)
Aplocera plagiata (Linnaeus, 1758) (T)
Euchoeca nebulata (Scopoli, 1763) (T)
Asthena albulata (Hufnagel, 1767) (T)
Minoa murinata (Scopoli, 1763) (T) (C) (F)
Lomaspilis marginata (Linnaeus, 1758) (T)
Ligdia adustata (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Stegania cararia (Hübner, 1790) (3) (12)
Heliomata glarearia (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Macaria notata (Linnaeus, 1758) (T)
Macaria alternata (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Macaria liturata (Clerck, 1759) (T)
Chiasmia clathrata (Linnaeus, 1758) (12) (13)
Tephрина arenacearia (Denis & Schiffermüller, 1775) (13)
Plagodis dolabraria (Linnaeus, 1767) (T)
Eilicrinia trinotata (Metzner, 1845) (T)
Apeira syringaria (Linnaeus, 1758) (12)
Ennomos fuscantaria (Haworth, 1809) (1)
Selenia lunularia (Hübner, 1788) (T)
Selenia tetralunaria (Hufnagel, 1767) (T)
Crocallis elinguaris (Linnaeus, 1758) (T)
Angerona prunaria (Linnaeus, 1758) (T)
Biston betularia (Linnaeus, 1758) (T)
Peribatodes rhomboidaria (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Peribatodes secundaria (Denis & Schiffermüller, 1775) (4)
Hypomecis roboraria (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)

Hypomecis punctinalis (Scopoli, 1763) (T)
Fagivorina arenaria (Hufnagel, 1767) (T)
Ascotis selenaria (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Ectropis crepuscularia (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Ematurga atomaria (Linnaeus, 1758) (T)
Cabera pusaria (Linnaeus, 1758) (T)
Cabera exanthemata (Scopoli, 1763) (T)
Lomographa temerata (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Campaea margaritaria (Linnaeus, 1761) (T)
Hylaea fasciaria (Linnaeus, 1758) (T) (B)

Notodontidae

Furcula furcula (Clerck, 1759) (2)
Stauropus fagi (Linnaeus, 1758) (T)
Drymonia oblitterata (Esper, 1785) (T)
Drymonia querna (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Gluphisia crenata (Esper, 1785) (T)
Notodonta dromedarius (Linnaeus, 1767) (10)
Pheosia tremula (Clerck, 1759) (T)
Pterostoma palpina (Clerck, 1759) (T)
Spatialia argentina (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Ptilodon capucina (Linnaeus, 1758) (T)
Ptilodon cucullina (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Phalera bucephala (Linnaeus, 1758) (T)
Thaumatopoea processionea (Linnaeus, 1758) (T)

Erebidae

Rivula sericealis (Scopoli, 1763) (T)
Schranksia taenialis (Hübner, 1809) (2) (3)
Laspeyria flexula (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Trisateles emortualis (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Paracolax tristalis (Fabricius, 1794) (T)
Treitschkendia tarsipennalis (Treitschke, 1835) (T)
Herminia tarsicrinalis (Knoch, 1782) (T)
Herminia grisealis (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)

Polypogon tentacularia (Linnaeus, 1758) (T)
Polypogon gryphalis (Herrich-Schäffer, 1851) (T) (V)
Hypena proboscidalis (Linnaeus, 1758) (T)
Hypena rostralis (Linnaeus, 1758) (T)
Colobochyla salicalis (Denis & Schiffermüller, 1775) (13)
Scoliopteryx libatrix (Linnaeus, 1758) (A)
Lymantria dispar (Linnaeus, 1758) (T)
Sphrageidus similis (Fuessly, 1775) (T)
Calliteara pudibunda (Linnaeus, 1758) (E) (H)
Arctornis l-nigrum (Müller, 1764) (T)
Spilarctia lutea (Hufnagel, 1766) (T)
Spilosoma lubricipedum (Linnaeus, 1758) (T)
Spilosoma urticae (Esper, 1789) (6)
Phragmatobia fuliginosa (Linnaeus, 1758) (T)
Arctia caja (Linnaeus, 1758) (11) (12)
Diacrisia sannio (Linnaeus, 1758) (T) (B)
Euplagia quadripunctaria (Poda, 1761) (T) (V)
Spiris striata (Linnaeus, 1758) (8)
Mitochondria miniata (J. R. Forster, 1771) (T)
Pelosia muscerda (Hufnagel, 1766) (T)
Lithosia quadra (Linnaeus, 1758) (T)
Eilema griseola (Hübner, 1803) (11)
Eilema depressa (Esper, 1787) (T)
Eilema caniola (Hübner, 1808) (T)
Eilema complana (Linnaeus, 1758) (T)
Eilema cf. pseudocomplana (Daniel, 1939) (12)
Eilema pygmaeola pallifrons (Zeller, 1847) (T)
Eilema sororcula (Hufnagel, 1766) (T) (F)
Lygephila pastinum (Treitschke, 1826) (1)
Lygephila craccae (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Euclidia glyphica (Linnaeus, 1758) (C) (F)
Dysgonia algira (Linnaeus, 1767) (T) (B)
Catocala hymeanea (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)

Catocala fraxini (Linnaeus, 1758) (13) (V)
Catocala nupta (Linnaeus, 1767) (T)
Catocala promissa (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)

Nolidae

Meganola strigula (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Meganola albula (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Nola aerugula (Hübner, 1793) (T)
Pseudoips prasinana (Linnaeus, 1758) (T)
Earias clorana (Linnaeus, 1761) (T)
Nycteola asiatica (Krulikovsky, 1904) (T)

Noctuidae

Abrostola tripartita (Hufnagel, 1766) (12)
Abrostola agnorista Dufay, 1956 (T) (V)
Abrostola triplasia (Linnaeus, 1758) (T)
Macdunnoughia confusa (Stephens, 1850) (T)
Diachrysia chrysitis (Linnaeus, 1758) (T)
Autographa gamma (Linnaeus, 1758) (T) (C)
Protodeltote pygarga (Hufnagel, 1766) (T)
Deltote bankiana (Fabricius, 1775) (T)
Acontia lucida (Hufnagel, 1766) (T)
Emmelia trabealis (Scopoli, 1763) (T) (C)
Ponometia candefacta (Hübner, 1831) (4) (8)
Colocasia coryli (Linnaeus, 1758) (T)
Craniophora ligustri (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Moma alpium (Osbeck, 1778) (T)
Acronicta cf. *psi* (Linnaeus, 1758) (T)
Acronicta auricoma (Denis & Schiffermüller, 1775) (13)
Acronicta rumicis (Linnaeus, 1758) (T)
Acronicta aceris (Linnaeus, 1758) (T)
Acronicta leporina (Linnaeus, 1758) (4)
Calophasia lunula (Hufnagel, 1766) (1)
Amphipyra pyramidea (Linnaeus, 1758) (T)
Amphipyra berbera svenssoni Fletcher, 1968 (T)
Amphipyra livida (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Eucarta amethystina (Hübner, 1803) (T)

Schinia cognata (Freyer, 1833) (F) (V) (H)
Heliothis viriplaca (Hufnagel, 1766) (F)
Helicoverpa armigera (Hübner, 1808) (T) (C)
Cryphia algae (Fabricius, 1775) (T)
Bryophila raptricula/felina (T)
Pseudeustrotia candidula (Denis & Schiffermüller, 1775) (9) (12)
Hapalotis venustula (Hübner, 1790) (T)
Caradrina morpheus (Hufnagel, 1766) (T)
Paradrina clavipalpis (Scopoli, 1763) (T)
Hoplodrina octogenaria (Goeze, 1781) (T)
Hoplodrina blanda (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Hoplodrina superstes (Ochsenheimer, 1816) (T)
Hoplodrina ambigua (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Athetis furvula (Hübner, 1808) (8)
Proxenus hospes (Freyer, 1831) (T)
Dypterygia scabriuscula (Linnaeus, 1758) (T)
Trachea atriplicis (Linnaeus, 1758) (T)
Mormo maura (Linnaeus, 1758) (A) (V)
Actinotia polyodon (Clerck, 1759) (4)
Actinotia radiosa (Esper, 1804) (F)
Phlogophora meticulosa (Linnaeus, 1758) (T)
Euplexia lucipara (Linnaeus, 1758) (T)
Auchmis detersa (Esper, 1787) (4)
Gortyna flavago (Denis & Schiffermüller, 1775) (2) (3)
Apamea aquila Donzel, 1837 (11)
Mesapamea secalis/secalella (T)
Mesoligia furuncula (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Cosmia affinis (Linnaeus, 1767) (T)
Cosmia trapezina (Linnaeus, 1758) (T)
Polymixis polymita (Linnaeus, 1761) (4) (11)
Mythimna turca (Linnaeus, 1761) (T)
Mythimna vitellina (Hübner, 1808) (T)
Mythimna albipuncta (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Mythimna ferrago (Fabricius, 1787) (T)

Mythimna l-album (Linnaeus, 1767) (T)
Hadula trifolii (Hufnagel, 1766) (T)
Sideridis rivularis (Fabricius, 1775) (T)
Melanchnra persicariae (Linnaeus, 1761) (T)
Lacanobia thalassina (Hufnagel, 1766) (T)
Lacanobia contigua (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Lacanobia oleracea (Linnaeus, 1758) (T)
Hadena bicruris/capsincola (T)
Dichagyris nigrescens (Höfner, 1888) (4)
Euxoa obelisca (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Agrotis exclamationis (Linnaeus, 1758) (T)
Agrotis segetum (Denis & Schiffermüller, 1775) (T)
Axytia putris (Linnaeus, 1761) (T)
Ochropleura plecta (Linnaeus, 1761) (T)
Noctua pronuba (Linnaeus, 1758) (T)
Noctua interposita (Hübner, 1790) (T)
Noctua interjecta Hübner, 1803 (10)
Noctua janthina Denis & Schiffermüller, 1775 (T)
Noctua janthe (Borkhausen, 1792) (T)
Epilecta linogrisea (Denis & Schiffermüller, 1775) (10)
Xestia baja (Denis & Schiffermüller, 1775) (11)
Xestia stigmatica (Hübner, 1813) (T)
Xestia c-nigrum (Linnaeus, 1758) (T)
Eugnorisma depuncta (Linnaeus, 1761) (4)

Hesperiidae
Hesperia comma (Linnaeus, 1758) (B)
Ochlodes sylvanus (Esper, 1779) (C)

Papilionidae
Iphioides podalirius (Linnaeus, 1758) (C) (F) (V)
Papilio machaon (Linnaeus, 1758) (B) (F) (V)

Pieridae
Leptidea sinapis/juvernica (C) (B) (F)
Gonepteryx rhamni (Linnaeus, 1758) (C) (V)

Pieris rapae (Linnaeus, 1758) (C)
Pieris napi (Linnaeus, 1758) (C)

Lycaenidae
Lycaena tityrus (Poda, 1761) (C)
Celastrina argiolus (Linnaeus, 1758) (C)
Cupido argiades (Pallas, 1771) (C)
Plebejus argus (Linnaeus, 1758) (C)
Aricia agestis (Denis & Schiffermüller, 1775) (C) (V)
Polyommatus icarus (Rottemburg, 1775) (C)
Polyommatus coridon (Poda, 1761) (C)

Nymphalidae
Neptis sappho (Pallas, 1771) (C) (B) (V)
Argynnis paphia (Linnaeus, 1758) (C) (B) (V)
Melitaea athalia (Rottemburg, 1775) (C)
Araschnia levana (Linnaeus, 1758) (C)
Nymphalis io (Linnaeus, 1758) (C) (V)
Nymphalis c-album (Linnaeus, 1758) (C) (V)
Vanessa atalanta (Linnaeus, 1758) (C) (B) (F) (V)
Pararge aegeria tircis (Godart, 1821) (C)
Lasiommata megera (Linnaeus, 1767) (C)
Coenonympha glycerion (Borhausen, 1788) (C)
Coenonympha pamphilus (Linnaeus, 1758) (C)
Maniola jurtina (Linnaeus, 1758) (C)
Minois dryas (Scopoli, 1763) (C)
Hipparchia fagi (Scopoli, 1763) (C)
Hipparchia semele (Linnaeus, 1758) (C) (V)

Nepticulidae
Ectoedemia sericopeza/louisella

Heliozelidae
Antispila sp.
Coptodisca juglandiella (Chambers, 1874) (F) (H)
Coptodisca lucifluella (Clemens, 1861) (F) (H)

Tischeriidae
Tischeria sp.
Coptotriche marginea (Haworth, 1828)

Roeslerstammiidae

Roeslerstammia erxlebelli (Fabricius, 1787)

Bucculatricidae

Bucculatrix thoracella (Thunberg, 1794)

Bucculatrix bechsteinella (Bechstein & Scharfenberg, 1805)

Gracillariidae

Parectopa robiniella (Clemens, 1863)

Caloptilia robustella Jäckh, 1972

Caloptilia semifascia (Haworth, 1828)

Euspilapteryx auroguttella Stephens, 1835

Calybites phasianipennella (Hübner, 1813)

Parornix anguliferella (Zeller, 1847)

Phyllonorycter issikii (Kumata, 1963)

Phyllonorycter roboris (Zeller, 1839)

Phyllonorycter abrasella (Duponchel, 1843)

Macrosaccus robiniella (Clemens, 1859)

Cameraria ohridella Deschka & Dimić, 1986

Yponomeutidae

Yponomeuta cagnagella (Hübner, 1813)

Yponomeuta plumbella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Niphonympha dealbatella (Zeller, 1847)

Praydidae

Prays ruficeps (Heinemann, 1854)

Argyresthiidae

Argyresthia goedartella (Linnaeus, 1758)

Argyresthia pruniella (Clerck, 1759)

Argyresthia bonnetella (Linnaeus, 1758)

Argyresthia albistria (Haworth, 1828)

Ypsolophidae

Ypsolopha scabrella (Linnaeus, 1761)

Ypsolopha sequella (Clerck, 1759)

Plutellidae

Plutella xylostella (Linnaeus, 1758)

Glyhipterigidae

Acrolepiopsis assectella (Zeller, 1839)

Ethmiidae

Ethmia quadrillemma (Goeze, 1783)

Depressariidae

Depressaria depressana (Fabricius, 1775)

Elachistidae

Elachista utonella Frey, 1856

Oecophoridae

Batia lambdella/internella

Coleophoridae

Coleophora sp.

Autostichidae

Oegoconia sp.

Cosmopterigidae

Eteobalea sp.

Cosmopterix sp.

Gelechiidae

Isophrictis cf. *striatella* (Denis & Schiffermüller, 1775)

Recurvaria nanella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Recurvaria leucatella (Clerck, 1759)

Pseudotelphusa scalella (Scopoli, 1763)

Teleiopsis diffinis (Haworth, 1828)

Altenia scriptella (Hübner, 1796)

Brachmia dimidiella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Brachmia blandella (Fabricius, 1798)

Helcystogramma triannulella (Herrich-Schäffer, 1854)

Limacodidae

Apoda limacodes (Hufnagel, 1766)

Cossidae

Cossus cossus (Linnaeus, 1758)

Tortricidae

Phalonidia gilvicomana (Zeller, 1847)

Cochylis hybridella (Hübner, 1813)

Pseudargyrotoza conwagana (Fabricius, 1775)

Archips oporana (Linnaeus, 1758)

Argyrotaenia ljunghiana (Thunberg, 1797)

Endothenia nigricostana (Haworth, 1811)

Hedya pruniana (Hübner, 1799)

Celypha lacunana (Denis & Schiffermüller, 1775)

Notocelia uddmanniana (Linnaeus, 1758)

Cydia pomonella (Linnaeus, 1758)

Cydia fagiglandana (Zeller, 1841)

Pammene amygdalana (Duponchel, 1843)

Pammene gallicolana (Lienig & Zeller, 1846)

Strophedra nitidana (Fabricius, 1794)

Pterophoridae

Pterophorus pentadactyla (Linnaeus, 1758)

Emmelina monodactyla/argoteles

Pyralidae

Pyralis farinalis (Linnaeus, 1758)

Hypsopygia costalis (Fabricius, 1775)

Endotricha flammealis (Denis & Schiffermüller, 1775)

Elegia similella (Zincken, 1818)

Oncocera semirubella (Scopoli, 1763)

Phycita roborella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Eurhodope rosella (Scopoli, 1763)

Euzopherodes charlottae (Rebel, 1914)

Nyctegretis lineana (Scopoli, 1786)

Crambidae

Catoptria falsella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Pediasia contaminella (Hübner, 1796)

Platytes cerussella (Denis & Schiffermüller, 1775)

Platytes alpinella (Hübner, 1813)

Aporodes floralis (Hübner, 1809)

Evergestis forficalis (Linnaeus, 1758)

Loxostege sticticalis (Linnaeus, 1761)

Ecpyrrhorrhoe rubiginalis (Hübner, 1796)

Pyrausta sanguinalis (Linnaeus, 1767)

Pyrausta despicata (Scopoli, 1763)

Pyrausta aurata (Scopoli, 1763)

Anania lancealis (Denis & Schiffermüller, 1775)

Patania ruralis (Scopoli, 1763)

Palpita vitrealis (Rossi, 1794)

Cydalima perspectalis (Walker, 1859)

Faunisztikailag kiemelkedő fajok

***Antheraea yamamai* (tölgyfa-pávaszem) (Saturniidae: Saturniinae) (2a. ábra)**

A Kelet-Ázsiából származó fajt 1954-ben észlelték először Magyarországon (UHERKOVICH 1984). Továbbra is lassú, de folyamatos terjedésben van, elsősorban a Dunántúlon. Az itt publikált adatai a faj jelenlegi északkeleti elterjedésének határvonalán találhatók európai viszonylatban. További térnyerése elképzelhető a kontinensen. Helyenként magas példányszámban léphet fel.

***Ponometia candefacta* (parlagfűbagoly) (Noctuidae: Acontiinae) (2b. ábra)**

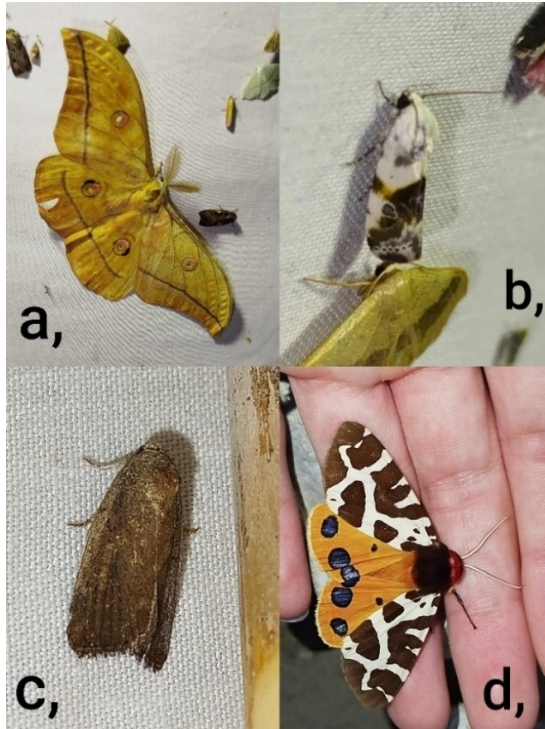
Korábbi néven *Acontia candefacta*, a fajt LAFONTAINE & POOLE (2010) sorolta át a *Ponometia* (Herrich-Schäffer, 1868) génuszba. Első publikált adatai a Bakonyból. Az Észak-Amerikából származó állat első publikált magyarországi adata 2012-ből származik. Megjelenését nagy örömmel fogadták, hiszen fő tápnövénye az ürömlevelű parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*) (SZEŐKE 2012). Mára már gyakorlatilag az egész országban megtalálható (RONKAY et al. 2024).

***Proxenus hospes* (mediterrán selymesbagoly) (Noctuidae: Noctuinae) (2c. ábra)**

Korábban *Athetis hospes* néven szerepelt a fajlistákban, máig gyakran ezen a néven említik. Mediterrán elterjedést mutat. Első publikált hazai adata 2018-ból származik, és a jelenlegi ismereteink szerint a hazánkban megfigyelt példányok délről vándorolnak ide (SZEŐKE & AVAR 2019). Az esemény során a faj több példánya is megjelent több különböző fényforráson. A melegedő időjárás és az emelkedő példányszámok következtében a faj hosszútávú megtelepedése egyáltalán nem elképzelhetetlen hazánkban.

***Arctia caja* (közönséges medvelepke) (Erebidae: Arctiinae) (2d. ábra)**

A 2024-es év lepkéjének állományai sajnos csökkenően vannak Magyarországon, és már korántsem olyan „közönséges”. Míg RÉZBÁNYAI (1973, 1979) még minden vizsgált területen fellelte a fajt, valamint más korábbi források is széleskörű elterjedésére utalnak (ÁBRAHÁM 1998, RONKAY 1980), addig jelen kutatás során csupán két helyszínen néhány példányát észleltük, annak ellenére, hogy saját megfigyelések alapján az állat fő repülési ideje a kutatási idővel egybeesik.

2. ábra: A III. Ifjúsági Komplex Rovarász Eseményen észlelt, faunisztikailag kiemelkedő lepkefajok. a, *Antheraea yamamai*, b, *Ponometia candefacta*, c, *Proxenus hospes*, d, *Arctia caja*

Összesen 375 lepkéfajt sikerült megfigyelni az esemény során. Ebből 284 nagylepke (Macrolepidoptera) volt, ami a Magyarországon eddig észlelt összes faj 21,7%-a. Védett fajok közül 16-ot észleltünk: *Polypogon gryphalis*, *Euplagia quadripunctaria*, *Catocala fraxini*, *Abrostola agnorista*, *Schinia cognata*, *Mormo maura*, *Iphiclides podalirius*, *Papilio machaon*, *Gonepteryx rhamni*, *Aricia agestis*, *Neptis sappho*, *Argynnis paphia*, *Nymphalis io*, *Nymphalis c-album*, *Vanessa atalanta*, *Hipparchia semele*. Ezek egy hét leforgása alatt kerültek elő az intenzív és célzott keresésüknek köszönhetően, ami kiemelkedő és minden várakozást felülmú-

ló. Ennél talán nem is kell ékeesebb bizonyíték a Cuha-völgy és környékének, valamint az egész Bakonyaljának irigylésre méltó diverzitására, mely védelmet érdemel.

Köszönetnyilvánítás

Szeretnénk köszönetet mondani Mészáros Ádámnak a szervezésért, Ronkay Lászlónak és Tóth Balázsnak a cikkhez nyújtott szakmai segítségért, Balázsnak külön a tőle kölcsönkaptott csapdáért és a néhány nehezebben határozható *Eupithecia* sp. faji szintű meghatározásáért, valamint minden résztvevőnek köszönettel tartozunk a jó hangulatért és további felszerelések rendelkezésünkre bocsájtásáért. Az esemény résztvevői voltak: Mészáros Ádám, Székely Áron, Varga Nimród, Cserepes Miklós, Bernát Máté, Mislai Kristóf, Schlitt Bence Péter, Horváth Áron és Balogh Botond.

Irodalom

- ÁBRAHÁM, L. (1998): A nagylepkéfauna vizsgálata a Déli-Bakony és a Bakonyalja határvidékén (Lepidoptera) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **17**: 119-140.
- BÁLINT, ZS. & KATONA, G. (2017): A bakonyi lepkész: Dietzel Gyula (1945-2017) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **34**: 7-14.
- BÁLINT, ZS., KATONA G., KUTASI, CS., RECHNER, SZ. & TÓTH, B. (2022): Dietzel Gyula lepkegyűjteményének katalógusa – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **39**: 53-107.
- DIETZEL, GY. (1973): A Márkó-Szentgál-Csehbánya-Hárskút négyeszőg (Bakony hegység) 10 éves lepidopterológiai kutatásainak jelentősebb eredményei I. – Veszprém megyei Múzeumok Közleményei **12**: 389-394.
- DIETZEL, GY. (1979): A Márkó-Szentgál-Csehbánya-Hárskút négyeszőg (Bakony hegység) lepidopterológiai kutatásainak eredményei II – Veszprém megyei Múzeumok Közleményei **14**: 199-209.
- DIETZEL, GY. (1997): A Bakony nappali lepkéi. Regionális Vörös Könyv. (The Butterflies of the Bakony region Red data book of Rhopalocera.) – A Bakony természettudományi kutatásának eredményei **21**: 5-200 +10 pl.
- LAFONTAINE, J. D., & POOLE, R. W. (2010): Review of the New World genera of the subfamily Acontiinae (Lepidoptera, Noctuidae) – *ZooKeys* **39**(427): 137-160.
- RÉZBÁNYAI, L. (1973): Kvalitatív és kvantitatív vizsgálatok az Északi-Bakony éjszakai nagylepkéfaunáján I. - Veszprém megyei Múzeumok Közleményei **12**: 395-450.
- RÉZBÁNYAI, L. (1979): Az Északi-Bakony nappali nagylepkéfaunája – A Bakony természettudományi kutatásának eredményei **12**: 5-68.
- RÉZBÁNYAI, L. (1979): Kvalitatív és kvantitatív vizsgálatok az Északi-Bakony éjszakai nagylepkéfaunáján II. – Veszprém megyei Múzeumok Közleményei **14**: 139-191.
- RONKAY, L. (1980): A Bakony hegység éjjeli nagylepkéinek jegyzéke (Insecta: Macrolepidoptera) – Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc, 26 pp
- RONKAY, G., RONKAY, L. & VARGA, Z. (2024): *Fibigeriana Supplement. Volume 4. Magyarország nagylepkéi, Harmadik, átdolgozott kiadás* – Heterocera Press, Budapest, 318 pp.
- SCHLITT, B. P. (2026): A vinyei III. Ifjúsági Komplex Rovarász Esemény eredményei I.: Adatok a Bakonyalja kabóca faunájának ismeretéhez (Hemiptera: Auchenorrhyncha). – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **41**: 75-80.

- SZABÓKY, Cs. (1982): A Bakony molylepkei – A Bakony természettudományi kutatásainak eredményei **15**: 45-41.
- SZABÓKY, Cs. (2011): Összehasonlító vizsgálatok a Bakonybél-Somhegy nagylepkefaunáján (Macrolepidoptera), és a molyfauna (Microlepidoptera) alapvetése – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **28**: 227-264.
- SZABÓKY, Cs. (2019): A Bakony molylepkefaunája. – Orbiculosa Kiadó, Budapest, 477 pp.
- SZÉKELY, Á., BERNÁT, M., CSEREPES, M., MISLAI, K. & MÉSZÁROS, Á. (2026): A III. Ifjúsági Komplex Rovarász Esemény eredményei: adatok Bakonyszentlászló térségének bogárfaunájához (Coleoptera) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **41**: 81-109.
- SZEŐKE, K. (2012): Parlagfűfogyasztó bagolylepke: *Acontia (Trachidia) candefacta* (Hübner, [1831]) – Növényvédelem **48**(11): 519-521.
- SZEŐKE, K., & AVAR, K. (2019): *Athetis hospes* (Freyer, 1831) Nyugat-Magyarországon (Lepidoptera: Noctuidae) – Natura Somogyiensis **33**: 21-24.
- TÓTH, B., KATONA, G. & BÁLINT, ZS. (2021): Nappal aktív lepkék természetvédelmi célú felmérése a Cuha-völgyben és környékén – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **38**: 111-120.
- UHERKOVICH Á. (1984): Jelenkori terjedési jelenségek dél-dunántúli nagylepkéknél (Lepidoptera) – Állattani Közlemények **71**: 165-176.
- VARGA, N. (2025): A III. Ifjúsági Komplex Rovarász Esemény eredményei: Adatok Bakonyszentlászló térségének légyfaunájához (Diptera: Brachycera). – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **41**: 133-145.